

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Gaswinning locatie Nieuwehorne, gemeente Heerenveen

Advies over de reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

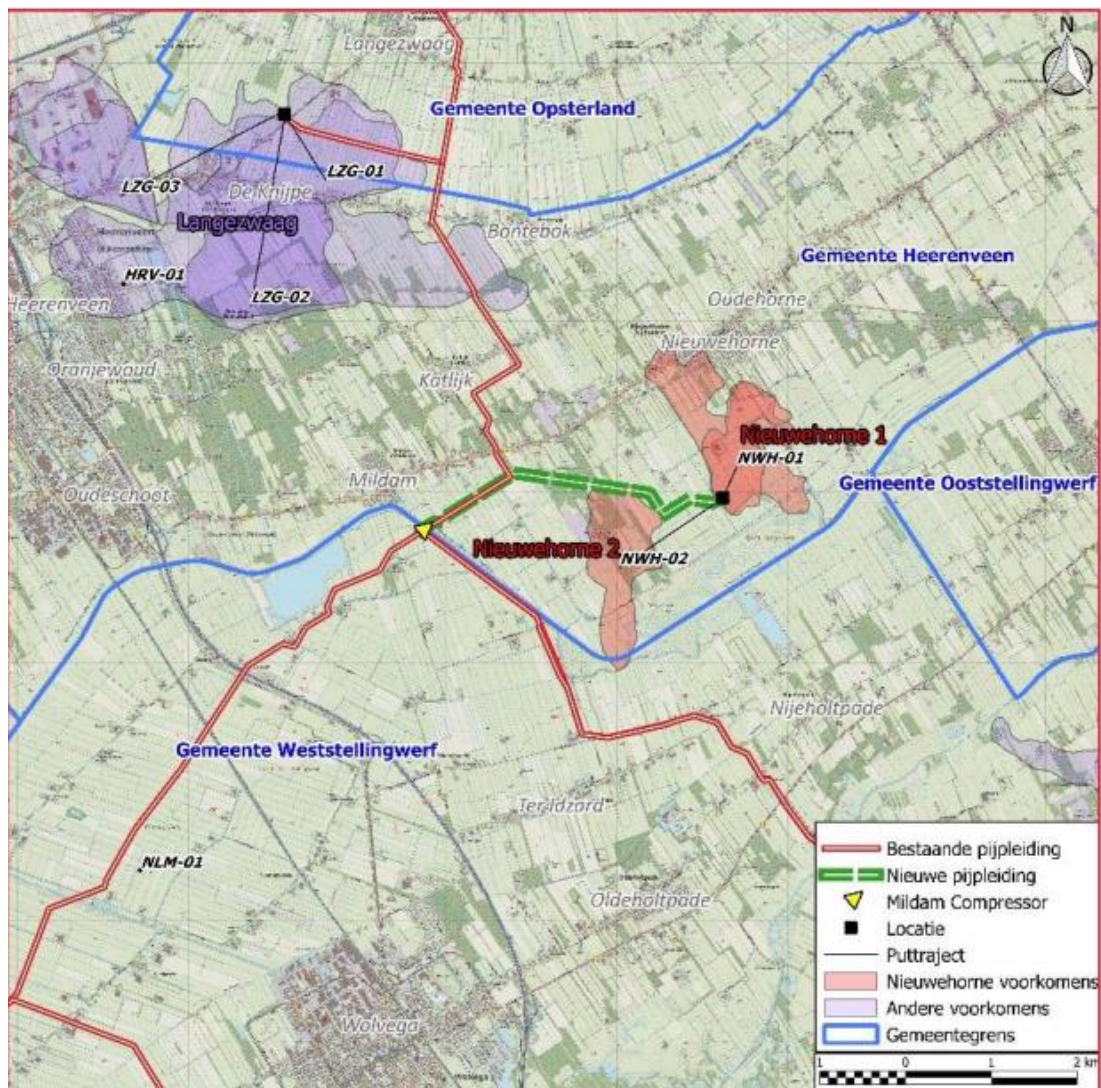
19 november 2019 / projectnummer: 3420

1 Advies voor de inhoud van het MER

Vermilion Energy Netherlands B.V. wil vanuit de bestaande mijnbouwlocatie Nieuwehorne uit twee nieuwe velden aardgas winnen. Voor het transport van het gewonnen aardgas naar het gasbehandelingsstation moet een gasleiding worden aangelegd. Deze gastransportleiding zal komen van de mijnbouwlocatie Nieuwehorne naar de al reeds bestaande gasleiding in Mildam. De gasleiding zal het beschermde natuurgebied Katlijker Schar doorkruisen.

Om de milieueffecten van de gasproductie en de aanleg van de leidingen in beeld te brengen, wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De gemeente Heerenveen heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage om advies gevraagd over de gewenste inhoud ervan.

Figuur 1: Locatie Nieuwehorne, gasvelden en infrastructuur (bron: Factsheet Vermilion Energy B.V.).

Essentiële informatie voor het MER

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming over de wijzigingsplannen het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- Een duidelijke beschrijving van alle activiteiten van het project;
- Een vergelijking van de milieueffecten van de verschillende varianten en subvarianten;
- De effecten op de beschermde natuurgebieden Katlijker Schar en langs de Tjonger en de effecten op (beschermde) soorten (zowel in beide natuurgebieden als in het omliggende landbouwgebied);
- Een beschrijving van de mogelijke bodemdaling en trillingen (aardbevingen), al dan niet in cumulatie met andere gasvelden, activiteiten en bodemdaling in veengronden als gevolg van huidig landgebruik.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie bouwt in haar advies voort op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna: NRD) van 15 juli 2019. Dat wil zeggen dat ze in dit advies niet ingaat op de punten die naar haar mening in de NRD voldoende aan de orde komen.

Achtergrond

Vermilion Energy Netherlands B.V. wil maximaal 470.000 m³ aardgas per dag winnen. Voor de gaswinning en het transport van het gewonnen aardgas wordt gebruik gemaakt van de wijzigingsbevoegdheid in twee bestaande bestemmingsplannen. Dit betekent dat twee wijzigingsplannen worden opgesteld. Ter voorbereiding hiervan en om de milieugevolgen inzichtelijk te maken, wordt een plan-MER opgesteld. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heereveen is verantwoordelijk voor de m.e.r.-procedure.

Het project is gezien categorie D17.3 ook m.e.r.-beoordelingsplichtig. Deze m.e.r.-beoordeling zal op een later moment plaatsvinden.

Waarom een advies?

De onafhankelijke Commissie m.e.r. is bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. De Commissie schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval het college van burgemeester en wethouders – besluit over de wijzigingsplannen.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt door nummer [3420](#) op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Achtergrond en probleemstelling, doel, beleid en besluiten

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

Zet in het MER uiteen wat de doelstellingen zijn van de gaswinning. Doe dit zo veel als mogelijk kwantitatief, zowel bij de beoogde gasproductie per dag als ook bij de doelstelling van het geheel aan activiteiten.

Geef aan hoe het geheel aan activiteiten past in het huidige kleineveldenbeleid¹.

2.2 Beleidskader

In de NRD is een beleidskader opgenomen. Neem dit over in het MER en geef aan welk beleid relevant is voor het project en of het project kan voldoen aan de randvoorwaarden die hieruit voortkomen. De Commissie adviseert naast de al genoemde wet- en regelgeving ook in te gaan op:

- Gaswet.
- Mijnbouwwet.
- Wet milieubeheer.
- Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en (concept)-NOVI.

2.3 Te nemen besluit(en)

De m.e.r.-procedure wordt doorlopen voor het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid in de bestemmingsplannen². Daarnaast zullen later andere besluiten genomen worden voor de realisatie van het voornemen, zoals bijvoorbeeld een omgevingsvergunning, mijnbouwmilieuvergunning en mogelijke vergunning(en) ingevolge de Wet natuurbescherming. Ook is mogelijk een waterwetvergunning nodig vanwege het doorkruizen van hoofdwatgangen en regionale keringen. Geef aan welke besluiten nodig zijn, wie daarvoor het bevoegde gezag is en wat globaal de tijdsplanning is.

3 Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Algemeen

De NRD laat zien voor welke voorgenomen activiteiten de m.e.r.-procedure wordt doorlopen. Geef in een tijdspad aan wanneer al deze activiteiten zullen plaatsvinden (aanleg-, productie- en/of verwijderingsfase) en wat de thans voorziene duur is van elke activiteit³.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/05/30/kamerbrief-over-gaswinning-uit-kleine-velden>

² Bestemmingsplan Exploratieboring Nieuwehorne/Katlijk en Bestemmingsplan Buitengebied.

³ De bestaande proefboringsputten hoeven niet te worden verbreed voor de productie.

Neem een duidelijke plankaart met een goede legenda op, zodat ruimtelijk inzichtelijk is waar en wanneer welke activiteiten zullen plaatsvinden. Laat op deze kaart de contouren van de twee gasvelden zien. Geef op deze kaart duidelijk de beschermde gebieden weer alsmede inzicht in bestaande activiteiten (zoals landbouw, wegen, weidevogelgebieden etc.). Neem de plankaart ook op in de samenvatting. Beschrijf de verwachte duur van de geschatte productiefase⁴. Beschrijf ook de samenstelling van het gas en uit welke reservoirs het gas wordt gewonnen⁵.

3.2 Alternatieven en varianten

De NRD vermeldt dat er geen locatiealternatieven worden onderzocht. De initiatiefnemer wil de twee bestaande proefboringsputten op de locatie Nieuwehorne gebruiken. Er zijn geen andere bestaande locaties in de omgeving waar vandaan gaswinning uit de twee gasvelden kan plaatsvinden.

Varianten voor gastransport

In het plan-MER worden mogelijke optimalisaties van het voorgenomen tracé van de gastransportleiding onderzocht, waarbij een route wordt verkend die geheel om het natuurgebied Katlijker Schar heen gaat.

De Commissie adviseert voor het leidingtracé twee varianten en zo nodig één of enkele relevante optimalisaties (subvarianten) uit te werken en die te toetsen op hun milieugevolgen. De achtergrond hiervan is dat het aanleggen van het leidingtracé effecten kan hebben op de hydrologie van zowel het natuurgebied Katlijker Schar als van het beekdal van de Tjonger, doordat het de waterhuishouding verstoort. De (sub)varianten dienen ter verkenning van een tracé dat geen of minimale effecten heeft op de natte natuur.⁶

De Commissie adviseert daarom de volgende varianten uit te werken en te onderzoeken op mogelijke milieueffecten:

- Een variant door het Katlijker Schar waarbij de leiding buiten het natuurgebied wordt ingegraven (op 1 á 1,5 meter diepte) en binnen het reservaat de leiding in de diepere ondergrond wordt geboord (op een diepte van ca. 6 meter). De NRD beschouwt deze variant als het voornemen.
- Een variant waarbij de leiding om het natuurgebied Katlijker Schar heen gaat, parallel aan de Tjongervallei-weg.

Bij beide varianten zijn optimalisaties denkbaar met kleine verschuivingen in het tracé of zelfs met deels bovengrondse ligging, die tot minder of geen verstoring van grondstromen en grondwaterstanden leiden (mitigatie). Een mogelijke subvariant is het tracé zo veel mogelijk aan de noordkant van het Katlijker Schar, om de hydrologie van het zuidelijk gedeelte van het natuurgebied te beschermen.

⁴ In de zienswijze van LTO Noord wordt de zorg geuit voor 'fracking', ook wel hydraulische stimulatie genoemd. Dit zal niet plaatsvinden bij dit project, de reservoirs waaruit het gas gewonnen gaat worden lieten bij testen economische gasproductie zien.

⁵ De Commissie heeft op 2 oktober het plangebied onderzocht. Tijdens het locatiebezoek is aangegeven dat de gasreservoirs beiden in het Vlieland Zandsteen liggen.

⁶ Beschouw daarbij de bijzondere hydrologie van beide natuurgebieden. Het Katlijker Schar kent grondwaterafhankelijk natte heiden en vennen, waaronder pingoruïnes die reiken tot onder de keileem. Deze biotopen kunnen naast regenwater ook worden gevoed door ondiepe grondwaterstromen, zowel onder als boven de keileem. De natte beekdal natuur langs de Tjonger wordt door diepe grondwaterstromen (kwel) beïnvloed.

Voorkeursvariant

Laat in het MER zien hoe vanuit de doelen van het initiatief en het onderzoek naar varianten is gekomen tot een voorkeursvariant. Motiveer de daarin gemaakte keuzes.

3.3 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied, en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten.

4 Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Onderbouw de keuze van de rekenregels/-modellen, voor zover toegepast in het MER, en van de invoergegevens waarmee de gevolgen van het voornemen op lucht-, bodem-, waterkwaliteit en effecten op soorten worden bepaald. Ga ook in op de significante onzekerheden in deze bepalingen. Onderscheid daarbij onzekerheden in de kwaliteit van de gegevens (bron, ouderdom, betrouwbaarheid, e.d.) en in de gehanteerde rekenregels/-modellen. Vertaal dit zo mogelijk in een bandbreedte voor de genoemde gevolgen en geef aan wat dit betekent voor de vergelijking van de alternatieven en varianten.

Detailniveau effectonderzoek

Het MER wordt opgesteld voor de besluitvorming over twee wijzigingsplannen. Het detailniveau van het onderzoek moet passen bij het detailniveau van de plannen. De plannen zijn helder en concreet, omdat de activiteiten bekend zijn. Het is dus mogelijk om op veelal kwantitatief niveau de milieueffecten van de activiteiten te onderzoeken. De NRD beschrijft per milieuthema op welke wijze het onderzoek plaatsvindt (kwantitatief/kwalitatief). Als de Commissie een ander detailniveau van onderzoek adviseert dan in de NRD is aangegeven, zal zij dit in het onderstaande hoofdstuk aangeven.

4.2 Natuur, Bodem en Water

Geef in het MER aan – op basis van de meest recente gegevens en onderzoeken – welke kenmerkende biotopen en soorten aanwezig zijn in het plan- en studiegebied, wat de huidige staat is van deze biotopen en soorten, en welke factoren daarbij van belang zijn (bv. abiotische eigenschappen en voedselrijkdom). Ga in het bijzonder in op biotopen en soorten van natte standplaatsen die afhankelijk zijn van grondwaterstroming (kwel) en op soorten van weidevogel- en ganzenfoerageergebieden. Betrek daarbij niet alleen beschermde soorten maar ook andere soorten die van ecologisch belang zijn. Geef op basis van deze analyse aan welke delen van het beïnvloedingsgebied kwetsbaar zijn en in hoeverre er sprake is van

kwetsbare perioden. Beschouw daarbij ook de effecten van tijdelijk affakkelen⁷. Beschrijf welke activiteiten kunnen zorgen voor cumulatieve effecten. Ga vervolgens in op ingreep-effect relaties die in deze situatie relevant zijn, en mitigerende maatregelen om eventuele effecten te voorkomen of te beperken.

Beschrijf in het MER of de gasleiding hoofdwatgangen en regionale keringen doorkruist en onderzoek de eventuele gevolgen van deze doorkruising⁸.

4.2.1 Natura 2000-gebieden

De NRD geeft aan dat in het MER wordt onderzocht of er effecten er zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden in de omgeving. Beschrijf en onderzoek de voorgenomen activiteiten die mogelijk invloed hebben op soorten en habitats die in het kader van Natura 2000-gebieden zijn beschermd. Ga na of het plangebied en haar beïnvloedingsgebied functiegebied is voor vogels van deze Natura 2000-gebieden.

Als op grond van het onderzoek niet kan worden uitgesloten dat het voornemen afzonderlijk dan wel in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor omringende Natura 2000-gebieden, geldt dat een Passende beoordeling opgesteld moet worden, waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied.

Stikstofdepositie

De Commissie veronderstelt dat het project leidt tot een toename van stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden zoals de Rottige Meenthe & Brandemeer en het Van Oordt's Merksen, in de aanlegfase, de productiefase en bij de verwijdering of afdekking van de infrastructuur.

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak gedaan over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Daaruit blijkt dat de Passende beoordeling bij het PAS niet als toestemmingsbasis kan dienen voor plannen en projecten die leiden tot een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden met instandhoudingsdoelstellingen voor stikstofgevoelige soorten en habitattypen. Dit betekent dat voor dit project een eigen Passende beoordeling moet worden opgesteld, indien significante gevolgen als gevolg van toenemende stikstofdepositie kunnen optreden.

Bij deze beoordeling kunnen mitigerende maatregelen worden meegenomen. Denk hierbij vooral aan maatregelen aan de bron, interne saldering en externe saldering (met een bron buiten het bedrijf)⁹.

⁷ Op 2 oktober 2019 heeft de Commissie een bezoek aan het plangebied gebracht. Tijdens dit bezoek heeft de initiatiefnemer gemeld dat de putten nog getest worden voordat ze worden aangesloten. Er zal dan mogelijk tijdelijk gas worden afgefakkeld. En andere mogelijkheid is het intern testen via de nieuwe pijpleiding.

⁸ In de zienswijze van Wetterskip Fryslân wordt aangegeven dat een waterwetvergunning nodig is voor het doorkruisen van hoofdwatgangen en regionale keringen.

⁹ Het ministerie van LNV heeft op 4 oktober 2019 aan de Tweede Kamer aangegeven dat vergunningverlening weer op gang komt. Het is weer mogelijk om onder voorwaarden vergunningen te krijgen:

<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-landbouw-natuur-en-voedselkwaliteit/documenten/kamerstukken/2019/10/04/aanpak-stikstofproblematiek>

4.2.2 Natuurnetwerk Nederland: Het Katlijker Schar en de Tjonger

Het Katlijker Schar is een natuurgebied ten westen van de productielocatie. De initiatiefnemer wil de gasleiding door het gebied laten lopen, om zo de leiding aan te laten sluiten op de aansluiting in Mildam. Het is een gevarieerd natuurgebied met zowel bossen, droge en natte heide, vennen waaronder pingoruïnes. Het natuurgebied van de Tjonger kenmerkt zich door kwelafhankelijke natte natuur.

Onderzoek welke effecten de activiteiten hebben op beide natuurgebieden. Onderzoek daarbij welke stikstofdepositie te verwachten is en wat de hydrologische effecten zijn van zowel de aanleg en gebruik van de gasleiding als van de diepe bodemdaling door de productie van de gasvelden. Geef hierbij inzicht in de geohydrologische opbouw van het natuurgebied en onderzoek wat de aanleg voor effecten heeft op voedende grondwaterstromingen. Beschouw daarbij de verspreiding en dikte van slecht doorlatende lagen, ondergronds reliëf van de keileem en de geomorfologie van pingoruïnes. Probeer zoveel als mogelijk de effecten kwantitatief te beschrijven en geef aan welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn. Ga ook in op cumulatieve effecten zoals van andere velden en bodemdaling in veengronden als gevolg van het huidige landgebruik.

4.2.3 Beschermden Soorten

Beschrijf welke door de Wet natuurbescherming op basis van bestaande (veld)onderzoeken, tellingen en gegevens beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt. Het gebied rondom de productielocatie is een vogelrijk gebied, met name voor weidevogels, trekvogels en mogelijk ook ganzen¹⁰. Ook kunnen er mogelijk vleermuizen voorkomen in het gebied. Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze beschermde soorten en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats. De Commissie ziet een mogelijk risico in het tijdelijk affakkelen van het gas. Geef indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden aan of en in hoeverre de staat van instandhouding van de betreffende soort verslechtert. Beschrijf mogelijke en/of nodige mitigerende maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te verminderen.

De Commissie constateert dat geen nieuwe gasputten worden geboord, waardoor er geen aanvullende effecten zijn te verwachten op de nationale grondwaterreserve.

4.3 Bodemdaling en trillingen

In de NRD is aangegeven dat de bodemdaling en trillingen kwantitatief worden onderzocht. De gasvelden Nieuwehorne 1 en Nieuwehorne 2 liggen enkele kilometers van elkaar verwijderd, waarbij gasveld Nieuwehorne 2 deels onder het Katlijker Schar en de Tjonger liggen. Onderzoek het verwachte volume van de bodemdalingskom (omvang en diepte) in het worst-case scenario en het effect daarvan op de omgeving, natuur en het landgebruik. Neem hierin de cumulatieve effecten mee van omringende gasvelden (zoals het Langezwaag gasveld), eventuele bodemdaling van veengronden door huidig landgebruik en eventuele andere activiteiten die invloed hebben op bodemdaling. De Commissie adviseert door middel van een kaart de verwachte (cumulatieve) bodemdalingscontouren te laten zien.

¹⁰ Meerdere zienswijzen vragen aandacht voor de mogelijke effecten op vogelsoorten.

Beschrijf ook – op basis van de maximale winning per dag (worst-case scenario) – de verwachte snelheid waarmee de bodem in de loop van de tijd zal dalen. Onderzoek en beschrijf of er trillingen/aardbevingen zijn te verwachten, wat de intensiteit is en op welke termijn dit gaat spelen. Indien dat het geval is, beschrijf de mogelijke (gemiddelde/maximale) intensiteit en de te verwachten effecten daarvan voor mens, natuur en omgeving (o.a. gebouwen en omringende kwetsbare objecten zoals bijvoorbeeld (chemische) fabrieken en ziekenhuizen). Onderzoek en beschrijf maatregelen waarmee negatieve effecten kunnen worden verminderd of worden voorkomen.

4.4 Landschap

In het MER zullen de effecten op het landschap en eventuele mitigerende maatregelen worden onderzocht. Met name de installaties op de mijnbouwlocatie kunnen leiden tot een impact op het landschap. De Commissie adviseert daarom om verschillende mitigerende maatregelen te onderzoeken voor een landschappelijke inpassing, zoals bijvoorbeeld bosschage, aarden wal of installatie in schutkleur.

4.5 Calamiteiten en externe veiligheid

Indien bij het winnen van aardgas een calamiteit plaatsvindt zijn milieueffecten te verwachten.

Geef aan wat de kansen en effecten zijn van een blow-out en lekkage (bijvoorbeeld doordat een leiding wordt geraakt) op de omgeving (zoals bodem, grond- en oppervlaktewater, waterwinning en de natuur). Geef dit apart aan per fase van een activiteit (test-, productie- en verwijderingsfase) over de volle duur van het project. Beschrijf in het MER in geval van een calamiteit, zoals een blow-out, hoe snel men ter plaatse kan zijn om dit te bestrijden en wat de noodmaatregelen zijn. Geef aan in het MER welke maatregelen worden genomen om mogelijkheden tot sabotage te voorkomen (zoals beveiliging en/of videobewaking).

4.6 Geluid, licht en luchtkwaliteit

In het MER worden de effecten van het initiatief op geluidhinder, luchtkwaliteit en lichthinder onderzocht. De Commissie adviseert in aanvulling hierop te onderzoeken:

- op welke wijze lichthinder kan worden voorkomen, zodat er geen of zo min mogelijk hinder optreedt voor omgeving en natuur (o.a. vogel- en vleermuissoorten);
- welke emissies van CO₂, CH₄¹¹, N₂O, NO_x en SO₂ optreden. Beschrijf welke mitigerende maatregelen zorgen voor een reductie van emissies, en wat het effect is van deze maatregelen;

¹¹ Beschouw hierbij ook de CH₄ die mogelijk vrijkomt door bodemdaling in veengronden.

5 Overige aspecten

5.1 Leemten in milieu-informatie

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten onvoldoende informatie kan worden opgenomen door gebrek aan gegevens en/of verouderde gegevens. Spits dit toe op milieuaspecten die in de verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen, zodat de consequenties van het tekort beoordeeld kunnen worden. Geef ook aan of dat wat ontbreekt op korte termijn kan worden ingevuld.

5.2 Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en verdient daarom bijzondere aandacht. Zij moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- Een beschrijving van de voorgenomen activiteit en de varianten.
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven, de onzekerheden en leemten in kennis die daarbij aan de orde zijn.
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het voorkeursalternatief.
- Vermijd daarnaast zoveel mogelijk vakjargon en Engelstalige termen voor een goede leesbaarheid van het MER.

5.3 Monitoring en evaluatie

Geef in het MER aan hoe het monitorings- en evaluatieprogramma eruit zal zien. Beschrijf welke milieueffecten gemonitord zullen worden en op welke wijze dit zal gebeuren. Monitor de milieueffecten waar leemten in milieu-informatie zijn, waar onzekerheden zijn in bepaling van milieueffecten en richt de monitoring op de onderwerpen die kunnen leiden tot significante effecten. Geef aan wie verantwoordelijk is voor de monitoring, of de monitoringsinformatie openbaar is en op welke wijze de monitoringsgegevens zullen worden geëvalueerd. De Commissie adviseert in ieder geval de bodemdaling, trillingen en de effecten op de hydrologie (bij voorkeur onafhankelijk¹²) te monitoren. Zorg daarbij voor een goede nulmeting.

Ga ook in op welke maatregelen 'achter de hand' beschikbaar zijn en getroffen kunnen worden mochten onverhoopt ambities en doelen niet worden gehaald en/of milieugrenzen in de praktijk toch worden overschreden.

¹² Meerdere zienswijzen, zoals de LTO Noord, vragen om een onafhankelijke monitoring en nulmeting.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Advies van de Commissie over het op te stellen MER

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep geeft aan welke onderwerpen naar zijn mening moeten worden behandeld in het MER en met welke diepgang. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dr. Maarten Jan Brolsma

dr. Henk Everts

ir. Jan Jaap de Graeff (voorzitter)

drs. Sander Kabel

Tom Ludwig MA. (secretaris)

Besluiten waarvoor dit milieueffectrapport wordt opgesteld

Het bestemmingsplan Exploratieboring Nieuwehorne/Katlijk en het bestemmingsplan Buitengebied. Beide bestemmingsplannen kennen een wijzigingsbevoegdheid die kan worden toegepast door het college van burgemeester en wethouders.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteit D 17.3, "De oprichting, wijziging of uitbreiding van bedrijven voor de winning van aardolie of aardgas". Daarom wordt een plan-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluiten

College van burgemeester en wethouders van de gemeente Heerenveen.

Initiatiefnemer besluiten

College van burgemeester en wethouders van de gemeente Heerenveen.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft alle zienswijzen en adviezen gelezen die het bevoegd gezag heeft toegevoerd. Ze heeft ze in haar advies verwerkt, voor zover relevant voor het MER.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft gebruikt?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3420](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

